

Į kurių kopčia alpinistai

lankęsis jau keturis kartus, įtikins, kad tai netiesa. Iš turizmo gyvenantys nepaliečiai čia

- kalio, magnio, vitaminų. Sportuojant didėjančią apetitą malšinti padeda iš namų į kuprinę įsimesti šokoladukai, o vietinį maistą pajavairina džiovinta juoda lietuviška duona. "Kalnuose tokios negausite. Įsidedi jos į sriubą, ir skonis kitoks, - patirti mi dalijosi keliautojas. - Maistas čia neblogas, tačiau vienodokas: ryžiai, bulvės, daržovės su mėsa ar kiaušiniu. Tačiau kalnuose galima ir pasmažližauti - už 2-3 eurus jums iškeps obuolių pyrago", - viliojo T.Jeršovas.

Nebuvę Himalajuose iš pradžių net nesusimąsto, o iš kur keliautojai gauna geriamojo vandens. "Everesto regione galima jo nusipirkti plastikiniuose buteliuose, tačiau plastikas - blygybių blygybė. Čia kasmet atvyksta apie 10 tūkst. žmonių, jų buteliai lieka kažkur kalnuose. Anapurnos kalnų masyve nuo 2 km aukščio plastikas yra uždraustas. Tad čia jau reikia turėti kokį nors kitą variantą, - pasakojo prityręs keliautojas. - Aš pasiimu dezinfekuojančių medžiagų, prisileidžiu kokiame nors kaimelyje vandens iš čiaupo, kuris atvestas iš kažkokio kalnų šaltinėlio, įlašinu keletą dezinfekuojančių lašukų ir geriu. Kai kur galima įsipilti iš šaltinių, kurių vandeni valo specialūs įrenginiai. Litras kainuoja apie pusę euro. Kalnuose iš troškulio tikrai nemirsite."

Be ryšio nelikssite

"Neseniai prie Everesto bazinės stovyklos pastatyta mobiliojo ryšio stotis, tad ryšys kalnuose yra, tik kai kur veikia, kai kur ne, - sakė T.Jeršovas."

Žemumose Nepalas primena Indiją.

zonas (žiema, pavasaris). Iš tokio elektros šaltinio pasikrauti videokamera ar fotoaparata bus pigiau nei nuo saulės baterijų. Tačiau jei keliausite sausuoju periodu, nebus elektros, vadinasi, niekur negausite mėsos. Reikia pagalvoti apie tai ir pasiimti iš namų džiovintos.

"Spalio mėnuo Himalajuose - pats sezonas, tada čia tikrai daug keliaujančiųjų. Rugsėjo antroje pusėje žmonių bus mažiau. Mėnesio pradžioje vykti nepatartina, nes gali užklupti vėlyvi musonai, - patarė T.Jeršovas. - Labiausiai stovyklos užpildytos prie Everesto, nes visi nori jį pamatyti, pabūti šalia šios Dievų Motina vadinamos aukščiausios pasaulio viršukalnės (8848 m). Į ją įkopia tik prityrę alpinistai."

Kaip pasakojo T.Jeršovas, visi tu-

šerpų sostinės, visi turistų srautai yra bendri. Čia tai tikrai daug žmonių voromis traukia. Po to išsiskirsto skirtingais maršrutais. Apskritai, kuo aukščiau kyli, tuo mažiau žmonių sutinki", - sakė pašnekovas.

Verta apžiūrėti karalystę

T.Jeršovas kelionei į Himalajus pataria skirti bent tris savaites. "Trumpiau neapsimoka, nes reikia ir kalnuose pabūti, rudenį, kai upės vandeningos, dar galima ir plaustais plaukti, ir pamatyti yra ką, - sakė jis. - Katmandu slėnyje kažkada buvo trys atskiros karalystės (Katmandu, Baktapuras ir Patanas) - karalius slėnį padalijo savo dviem sūnums ir dukrai. Visi jie stengėsi kuo gražesnių šventyklų pristatyti, kiekvienas norėjo, kad jo karalystė būtų gražiausia. Tad čia viską tikrai verta išvyti. Kai kas mano, esą užtenka savaitės. Nesąmonė, per tiek laiko nieko nepamatysi. Jei nori rimtus 8 km kalnus iš arčiau apžiūrėti, reikia bent 9 dienų kelionės. Per savaitę užlipsi tik į 3 km kalnus. Mes, pavyzdžiui, kalnuose praleidžiame nuo 9 iki 16 dienų, o paskui laiką skiriame kultūrinei programai. Šį kart vieną dieną dviračiais pasivažinėjome po Katmandu slėnį, pamatėme autentiškų kaimelių. Graži ir Pokara - miestukas prie ežero. Tik nereikia pamiršti, jog Nepalas yra Rytuose, kur lūkesčiai gali pasiteisinti 90 proc., o 10 proc. reikia palikti atsitiktinumams, nesusipratimams. Apskritai, į viską žvelgti tarsi atsipūtus."

Tautelių įvairovė

Keliautojas stebėjosi tautelių ir kalbų įvairove. "Jei koks nors uždaresnis slėnis, jame viskas bus kitaip - savos tradicijos, tvarka, - pasakojo jis. - Aukščiau kalnuose jaučiasi Tibeto įtaka. Žemumose viskas primena Indiją. Apie 80 proc. Nepalo gyventojų išpažįsta induizmą, 11 proc. - budizmą, tačiau visi sugyvena labai taikiai, skirtingos šventyklos gali stovėti visai šalia. Miestuose vėl viskas kitaip. Miestą pirmiausiai užuodi, paskui pamatai. Ypač nusileidęs iš kalnų."

T.Jeršovą žavėjo Nepalo žmonės: "Nors gyvena gana skurdžiai, dūminėse pirkiose, bet vis tiek laimingi,

Sniegunų ir žiedų harmonija.

Nepalo vaikai iš keliautojų laukia dovanų.

Kalnų ožių čia sutiksi daugybę. Net 4-5 km aukštyje jie laksto.

šypsosi. Visada vežamės dovanėlių, tačiau saldinių vaikams geriau ne duoti, nes nėra dantų gydytojų. Piniagai - irgi blogai. Jei vaikas jų pririnks nemažai, tėvai lieps taip nuolat uždarbiauti, o ne mokyklą lankyti. Tai gi dovanojome balionėlių - laimingi būna ir vaikai, ir senukai, džiaugiasi, šypsosi. Kalnuose žmonės paprasti ir laimingi. Grįžęs supranti, kad mūsų krašte ne viskas taip blogai, kaip dažnai atrodo. Net paprasčiausią dušą kitaip vertini, ir maistas skanus namie pasidaro, ir gyvenimo sąlygos atrodo neblogos. Be to, kalnuose greitai iš galvos išsivalo darbai, susidėlioja verslai. Po kelionės norisi viską daryti geriau gyvenime."

T.Jeršovas prisipažino, kad Himalajai jį viliojo dar nuo mokyklos laikų, geog-

rafijos pamokų. "8 km viršūnės buvo kažkas ypatinga. Kai pomėgiu tapo aktyvus poilsis, traukia kaskart aukštesni kalnai. Himalajuose dabar jau ir pažįstamų, draugų atsiranda, kalnų viešbutukų šeimininkės pasitinka šypsodamosi", - išpūdziais dalijosi pašnekovas.

Kelionių aistros pakerėtas T.Jeršovas gegužę planuoja vykti į Aliaską ir su bendražygiais kopti į aukščiausią Šiaurės Amerikos kalną - Denalį (6198 m.). O rudenį jo planuose - dviračių žygis per Himalajus - iš Tibeto sostinės Lasos į Nepalo sostinę Katmandu, pakeliui aplankant kultūrinius objektus, teks įveikti apie 1200 kilometrų. Pasak vietinių, visą šį maršrutą dviračiu įveikia tik vienas iš dešimties vakariečių. "Lietuviai turi pagerinti statistiką", - šypsosi pašnekovas. ●

Kalnų liga - kaip sunkios pagirios. Gali skaudėti galvą, pykinti, dingsta apetitas.

vas. - Už tam tikrą mokestį (1-3 eurai už valandą) nuo saulės baterijų ar generatorių kalnuose galima pasikrauti mobiliuosius telefonus ar fotoaparatus baterijas. Internetu irgi daug kur galima pasinaudoti per palydovą - 20 eurocentų už minutę."

Kai kuriuose viešbutukuose yra ir elektra - šalia veikia mažos hidroelektrinės. Žinoma, jei ne sausasis se-

ristai į Everesto regioną atvyksta per Luklos miestelį, kuriame yra oro uostas. Iki jo iš sostinės Katmandu galima atskristi per pusvalandį arba savaitę eiti pėsčiomis. Luklos oro uostas laikomas pavojingiausiu pasaulyje, nes leistas reikia staigiai, mat trukdo kalnų sienos. Retkarčiais lėktuvai nukrinta, tačiau tai turistų neatbaido.

"Nuo Luklos iki Namche Bazaro,

Trys Nepalo karalystės kadaise varžėsi, kuri bus gražesnė, tad apžiūrėti čia yra ką.

Aktyvus poilsis - žygiai kalnuose. Šiltųjų kraštų ir egzotinės kelionės

SIRIJA

IZRAELIS

IRANAS

PERU

KINIJA

MAROKAS

VIETNAMAS

ELBRUSAS

NORVEGIJA

ŠVEICARIJA

Kareivių g. 19-151, Vilnius. Tel. (8 5) 262 7887, mob. tel. 8 686 54 891. El. paštas: keliones@ditma.lt, www.ditma.lt